

BISERIC'A SI SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literaria si economică.

Ese o data in septemvra: Duminică.

Pretului abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria pe anu . . . 5 fl.—cr.
" " " " " jum. anu 2 „ 50 „
Pentru România si strainetate pe anu 7 „ — „
" " " " " j. a. 3 „ 50 „

Pretulua insertiunilor:

Pentru publicatiunile de trei ori ce contin
cam 150 cuvinte 3 fl., pana la 200 cuvinte
4 fl. si mai sus 5 fl. v. a.

Corespondintele se adresează Redacțiunii
dela „BISERIC'A SI SCÓL'A“ in Aradu, la
institutul pedagogico-teologic, era banii la
secretariatul consistoriului romana ortodoxu
din Aradu.

Referitoriu la educatiunea femeii romane.

O mama valoréza mai multu, de căt
o mília de tati. Manou.

Calatoriul, care a cercetatu vre odata tie-
rile locuite de romani, a intelnitu de siguru
pe teritoriul, ce se intinde dela Tis'a pana in
mare, o flintia, carea i-a storsu admiratiunea.
Acésta flintia este femeia romana. Dotata de na-
tura in abundantia cu eminente calitati ea a sci-
tu se conlucere cu multa énergia la sustinerea
vietii unui popor amenintiatu lungu timpu de
grele valuri si fortuni. Necazulu si durerea inse-
se pare, că nu voiescu a se desparti de poporul
roman. Ele se inmultiescu cu fiacare di si ast-
felui rolulu femeii devine multu mai mare si pro-
blem'a ei mai grea de resolvitu. A dă femeii ca-
pacitatea, si prin o buna educatiune a o pune
in positiunea de a corespunde grelei ei missiuni
este dara fara indoiéla o trebuinta de cea mai
mare urgentia pentru poporul nostru in timpul
presente.

Din nenorocire chiar in punctul acesta s'a
aretatu pana in momentu biseric'a si natiunea cu
mai pucina ingrigire. Femeia romana este lipsita
in mare parte de acele ingrigiri, cari consti-
tutescu o buna educatiune, si cari sunt menite
a crea pe adeverat'a mama. Fetele din orasii in
lips'a de institute de ale nostre sunt necessitate
a se adapá cu o cultura streina nepotrivita cu
trebuintiele romanului, in multe casuri mai multu
pagubitória, decât avantagiósa pentru noi, ér fét'a
tieranului romanu este condamnata in cele mai
multe parti a remané fara instructiunea speciala
necesara pentru positiunea ei viitoria.

In astfelu de conditii impartasim cu bu-
curia resultatulu ce l'am vediut, că s'a obtienutu
in dilele din urma aici in Aradu pe acestu terenu.
Sciutu este, că inca in anulu 1875 s'a instituitu
pe langa preparandia romana din Aradu unu
cursu de pregatire pentru elevele, cari voiescu

sè-se prepareze pentru carier'a de invetatoarese
(institutore). Din aceste eleve sunt degiá unele
aplicate in functiune, si repórtele oficiose ale ins-
pectorilor ne constata, că densele ca atari au
aretatu cu ocaziunea esamenelor progresu fru-
mosu, ér poporul este forte multiemitu cu densele,
si dupa informatiunile, ce posedem, si-espresa
prima dorintia, că sè-se creeze căt mai multe scóle
de fetite.

Faptulu acesta este remarcabilu cu atât mai
vertos, că aci este vorba de unu micu inceputu,
carele inse promite forte multu pe terenul instruc-
tiunei femeii romane. Asia Martia trecuta s'a
tienutu in presentia unui publicu numerosu esa-
menu cu 18 eleve preparande. Doue dintre densele
au depusu esamenulu de cualificatiune, ér
16 esamenele anuali. Esamenele se tienura con-
form dispusetiunei presidiali a Pré Santieei Sale,
parintelui episcopu diecesanu sub presidiulu ve-
teranului si binemeritatului nostru barbatu Dr.
Paulu Vasiciu, c. r. consiliariu auticu in pen-
siune si membru ordinariu alu Academieie romane.

Din responsurile date s'a pututu convinge
atât comisiunea căt si cei de facia, că densele
si-au facutu detoriuti'a, si s'au pregetitul destulu
de bine din tóte obiectele. Ci chipulu acesta
suntem in dreptu a sperá, că institutiunea, de
care vorbim, va deveni totu mai populara, si
va obtiené totu mai bune resultate.

Cand notàmu acestea, nu ne potem retine
a nu aminti o impregiurare, care ne a indignata
adesea. Amu auditu adeca din unele parti ridi-
candu-se voci contra acestei institutiuni. Moti-
vulu, ce se aduce in contra-i este, că multe dintre
preparandele absolute pasiescu la casatoria,
si parasescu carier'a de invetatoarese. Acésta
obiectiune este dupa noi lipsita de orice basa,
in considerarea faptului, că cultur'a odata casciga-
ta remane in eternu proprietate a omului, ce
si-o a insusit. Astfelu din atari eleve nu vomu

avé în viață, dar vomu avé mame culte, unu lueru, carele sperămu, trebuie se țampe de bucuria înimă fiacării romanu.

Dorim deci din inimă, că acăsta tenera instituție se progreseze, și se fia imbracișata că mai bine de romani. Mamele bune au fostu totdeauna fundamentalu și factorul principal în dezvoltarea poporului. Crescerea mamelor bune trebuie se ne fia cără la toti ună din ideile conducețoriei în opulu celu mare alu dezvoltării poporului nostru.

O mili a

séu cuventare analitică asupra rugatiunei domnesci
séu „Tatalu nostru.”

Fratilor! Din tōte rugatiunile, ce înaltia creștinii lui Ddieu, cea mai escelenta, mai venerabila și mai santa e rugatiunea domnescă séu *Tatalu nostru*. Se dice mai venerabila și mai santa, fiind că este data de insusi Domnului și mantuitoriu nostru Isus Christosu, de aceea se și numește ea *rugatiune domnescă*. Cea mai alăsa séu escelenta este ea, fiind că în pucine cuvinte cuprinde tōte pentru căte se cuvine a-nă rugă lui Ddieu. „Tatalu nostru, dice unu parinte alu bisericiei, cuprinde in sine nu numai rugatiunea cum se cuvine ea se fă, intermediul potrivit de-a verbi eu Pdieu, și lucrurile, ce trebuie se le cera omeni, - ci deodata cuprinde tōte invetiaturile și ora duelile Domnului nostru Isus Christosu, astfelu că, în rugatiunea acăstă se află reasumata în semită totă evangeli'a.”

Tatalu nostru, după cum aflamu în serierile sănătorii parinti, s'a introdusu inca din veacurile celea d'antai a-le creștinismului, în servitiul divinu, la santă liturgie și la taină botezului. Maică nostra biserică la începutu tinea în ascunsu, rugatiunea acăstă, facia de necrestini, pentru santiania ei cea mare, iertându numai creștinilor, ca se-o cunoșea și se-o inveti. De aceea se prevedea ea inca și astăzi la santă liturgie de urmatorele cuvinte introducătoare: „Si ne invrednicește pre noi stăpane cu indreznire fară de osenda a enteză și a te chemă pre tine Ddieu celu cerescu Tatalu și a dice”; pentru că nu era cuviinciosu nici demnu, ca necrestiuii, cari nu erau inca fiii lui Ddieu prin botez se numește pre Ddieu Tata. Cu deosebire opriă bisericăa împartasirea acestei rugatiuni necreștinilor pentru cererea „Pană nostra cea de tōte dilele dă-ni-o nouă astăzi” fiind că creștinii intielegeau sub „pană de tōte dilele” taină santei cuminăcături, pe carea nu voiau nici en unu prețiu se-o descopera necredinciosilor. Astăzi rugatiunea „Tatalu nostru” se rostesc nu numai la santă liturgie și la botez, ci și la tōte servitiele bisericesci. Pentru aceea, en ocasiunea de astăzi, voi cercă se ve arătu mai deapădă intilelesulu acestei rugatiuni, sublime explicantu antai: *chiamarea séu invocatiunea cu celea trei cereri d'antai, și apoi cererile celea patru din urmă*.

I.

Rugatiunea domnescă începe cu urmatorea seură invocătare: „*Tatalu nostru, carele esti in ceriuri.*”

1. Aci mai antănu se nasce întrebarea, pentru ce numim noii pre Ddieu *Tata*? În adevăr, dulcelele nume de *Tata* en preferinția detinută a-lu dă lui Ddieu,

pentru că elu este creatoriul nostru, lui detorimă viația nostra și totu ce avem. Si daca copii numescu tata pre omulu dela care si-au existintă, educatinne și subsistintă loru, eu cătu mai alesu compete numirea acăstă lui Ddieu, creatoriul nostru, dela care am dobândit totu ce avem și ce suntem. De aceea dice mantuitoriul nostru: „N'aveti decât unu parinte, care este în ceriuri” (Mat. 23.9). Cu deosebire numim pre Ddieu *Tata*, fiind că în santul botezul elu nu a datu o viață nouă supranaturală, ne a facutu fi sei și mostenitorii imperatiei sale. „Vedeti, dice apostolul Ioanu, ce felu de dragoste a datu nouă *Tatalu*, ca fi ai lui Ddieu se ne numim și se fimu.” (I. Ioanu 3. 1).

Ce norocire, ce mangaiere pentru noi, fratilor, că Ddieu este parintele nostru! Nimene, în adevăr, nimene, nici sermanul orfanu inca nu se poate plange că elu e parasitu, că n'are Tata nici mama, care se se ingrigescă de sörtea lui. Fia, că voi nu aveți pre nimene în lumea acăstă, care se ve primășca sub scutul seu, aveți inca unu tata, care se ingrigescă de voi, și această e parintele vostru celu cerescu, atotu puternicul și pre bunul parinte. Parintii naturali adeseori nu potu ajută copiilor sei nici pe langa cea mai mare bunavointia. Insa, care lipsă și neajunsuri nu le poate suplini parintele cerescu? Parintii naturali nu simtu totdeauna iubirea pentru copii lor, și asia, togmai daca ar sci, ei nu voiescu se le ajute; insa este ore vre-o nenorocire, în care prea bunul parinte cerescu se nu voiasca a ne ajută? Nu! Dar se nu uitam, fratilor, că noi deodata avem și detorintie catra Ddieu, parintele nostru cerescu. Noi trebuie se fimu catra elu totdeauna cu cea mai profunda veneratiune, cu cea mai intima iubire și cu cea mai perfectă umilință, și aceste trei detorintie se le împlinim cu conștiinția și cu credința în totă viață nouă, căci astfelu numai vom putea privi la elu cu incredere fiasca și-lu vom putea numi cu dreptu cuvuentu Tata.

Christosu ne a invetiatu se dicem *Tatalu nostru*, nu *Tatalu meu*, indegetandu-ne prin cuventul *nostru*, pe care l'a pusu în gură tuturor invetiaceilor sei, că omenirea recumparata nu formăză decât o singură și acăeasi familia în ochii lui Ddieu, și noi avem se ne intimpinam cu frati nnii pre altii. Ddieu e parintele tuturor omenilor, acelor avuti și acelor seraci, a celor mari și a celor de Josu, a celor buni și a celor rei de o potriva. Judeii credeau că Ddieu numai pe densii îi iubesc, er pe celalalt popor le-a lasat în voi'a sortii și a intemplare. Insa desigură e credință acăstă. Ddieu voiesce să fie parintele tuturor; elu imbracișa pre toti ei dragoste, se ingrigescă că toti se se facă partași fe ricirei temporale și vecinice. Pentru aceea a trimis elu în lume pe unul nascutu fiul său, ca se recumpere nu numai pre judei ci și pre pagani. Deosebi, noi creștinii numim pre Ddieu *Tatalu nostru*, fiind că prin renascerea nouă în baia santu'ui botezul, elu ne-a primitu de fi ai lui. De aceea dice Mantuitoriul Christosu invetiaceilor sei și tuturor, cari credu într'ensulu: „Voi toti sunteți frați” și „Unul este *Tatalu* vostru, celu din ceriuri.” (Mat. 23. 24.)

Cuvintele „carele esti in ceriuri” ne invită antai, că ceriul este en deosebire loculu unde se arată lumină marirei lui Ddieu în deplină ei strălucire. Desi în adevăr Pdieu se află pretutindenea de facia, după cum insusi dice: „Au nu umplu eu cerințu și

pamentulu?“ (Jerem. 23, 24). To’usi, fiindu elă spiritu, fintia nemarginita, noi ómenii, cari suntemu fiintie marginite, cuventu mai potrivit u nu avemu, cu care se insemnamu patri'a fiintiei nemarginite, decât cu-vintulu „ceriu“ prin care sciinti'a astronomică exprime una spatiu imensu, cu o multime nenumerata de corpari luminatore si sisteme solare, unu spatiu in care lumi preste lumi se nascu si dispără, dela a carui hotare estreme, pă a unde adeca sciinti'a a potutu ca se ajunga, se observa si mai incolo nori de cétia, dela cari putemu deduce la esistinti'a uau spatiu de lume si mai departata.

Cuvintele „carele esti in ceriuri“ mai de parte ne aduen aminte, că noi nu trebuie se marginim spărantele nóstre la lumea acést'a, că noi nu suntemu pe acestu pamantu decât într'o stare transitoria, si astfelu, adeverat'a nóstra patrie este in ceriuri, unde este parintele nostru, adeca într'o sfera superioara de ferisire si nemurire. Acésta patria in care s'au matatu multi din fratii nostri, trebuie se-o dorim si noi neincetatu, pana cand ne aflam aici in valea plangereli!

In fine cuvintele „carele esti in ceriuri“ ne aducu aminte, ca noi in timpulu rugatiunei se inaltiamu mintea si tota gandirea nóstra dela cele pamantesci si treatoré la celea ceresci si netrecatóre. La acést'a ne indémna si maic'a biserica, candu dice prin rostulu preotului „Susu se avemu inimile.“ Susu, adeca la Ddieu, se concentraru tóte sim'iemintele si cugetarile nóstre!

Acest'a este preambululu rugatiunei domnesci séu Tatalu nostru, dupa care urméra apoi celea siepte cereri.

2. Cererea cea d'antain suna: „Santiasca-se numele teu.“ Cu dreptate sta cererea acést'a in locul primu, pentruca destinatiunea si detorinti'a nóstra cea mai alésa pr̄e pamantu este ca se santim u numele lui Ddieu, adeca se laudam si se preamarim u pre Ddieu prin faptele nóstre celea bune. Cuventulu a „santi“ aici nu insemnéza a-lu face santu. Ar fi o ratacire a crede, că noi am putea adaoge ceva la santiania lui Ddieu, caci elu este santu prin sine insusi, santu dupa fintia, ba celu mai santu intre santi! Acésta santiania a-lui o serbează heruvimii si serafimii cantandu neincetatu: santu, santu, santu e Domnulu Sabaoth, plinu este ceriulu si pamantulu de marirea lui.

Cuventulu a „santi“ insemnéza antaiu a „tiené intru santiania“ séu a „tiené in onore“. Candu dicemdaara „Santiasca-se numele tu“, prin acést'a dorim si ceremu, ca totu omulu se pazésca cu santiania numele lui Ddieu, adeca se se ferésca de sudalmi, de-a jurá strembu, ca unu cuventu se se ferésca a luá numele lui Ddieu indesiertu. Dupre limbagiulu santei scripturi a „santi“ adeseori exprime a preamarí. Fiindu insa, că sub „numele lui Ddieu“ trebuie se intielegem u pre Ddieu insusi, de aceea cererea „santiasca-se numele teu“ se ia si in intielesulu acest'a: preamarit u se fia numele lui Ddieu de noi si de toti ómenii. Noi insa vom preamarí pre Ddieu, daca ilu vom recunósee de bunulu celu mai mare si mai deseversitu, si ea pre atare ilu vom respectá, venerá si adorá neince-tatu.

In cererea: „Santiasca-se numele teu“ ne rugam u ca toti aceia, cari nu credu in adeveratulu Ddieu si nu-lu cunoscem pre elu, luninati cu lumin'a dumne-dieésca, se se intórea si se-lu cunoscem, se-lu onoreze si se-lu adóre, ca astfelu si prin ei se se premarésca

numele lui Ddieu. Pe langa acést'a rugamu pre Domnulu si Dumnediealul nostru ca si aceia, cari pórta numele crestinatatii, insa an o creditintia ratacita si petrecu o viétila peccatoasa, se se intórea si se pár-sésea viétila peccatoasa, vietiuindu de acum inainte cu evlavi si in adeverata creditintia, dupa cum ne invétila mantuitorulu nostru dicandu: „Fiti deseversiti pre-um Tatalu vostru celu cerescu deseversitu este.“ (Mat. 5, 48). Daca asiadara vom luá in seriosu cerearea acést'a, negresitul, noi trebuie ca se implinim tóte căt se receru, pentruca ea se fia primita la Ddieu, si nu numai insine se petrecem u viétila nepatata si santa, ci deodata se nisuim a promová premarirea lui Ddieu intre toti ómenii. Se invetiamu cu sirgintia pre cei neinvetiati, se aducem u pre cei rataciti la calee cea buna, se ne rugam u pentru cei peccatosi, cu deosebire se stralucim u faptele si exemplul celea bune inaintea fiacarui, precum dice Christosu: „Asia se lumineze lumina vóstra inaintea ómenilor, ca vedieandu faptele vóstre celea bune, se marésca pre Tatalu vostru celu din ceriuri.“ (Mat. 5, 16).

3. Destinatiunea nóstra pre pamantu este, dupa cum ati auditu, fratilor, ca se cunoscem si se iubim u pre Ddieu, si astfelu se preamarim u numele lui; de aceea dicem u noi in cerearea cea d'antaiu: „Santiasca-se numele teu.“ Ddieu insa este singuru imperatulu lumei; elu imperatiesce si va imperati tot-deuna prin suveran'a sa puternicie. Trebuie dar, ca noi se damu omagiulu cuvenit u suveranei puternicie a-lui Ddieu. Acest'a este subiectulu cerelei a doua care suna: „Via Imperati'a ta.“ Imperati'a lui Ddieu, ce-o cerem u in aceste cuvinte, este de trei filii: imperati'a lui Ddieu in mijloculu nostru, adeca sant'a biserica, imperati'a lui Ddieu in launtrulu nostru, adeca imperati'a darului si a dragostei lui Ddieu in inim'a nóstra, si imperati'a lui Ddieu de asupra nóstra, adeca imperati'a ceriurilor. Iusus Christosu insusi numesce biseric'a sa imperatia, candu dice: „Se cade mie se vestescu imperati'a lui Ddieu, că pentru acést'a sum trimis“ (Luca 4, 43). Acésta imperatia, care e biseric'a nóstra dreptcredintioasa, s'a intemeiatu pentru mantuirea neamului ómenescu; ea este bare'a lui Noe, in care toti căt se intre, daca voiescu a-se mantui cu adeverat. Cu tóte acestea, inca si astadi se affa forte multi ómenii de parte de imperatia acést'a; optu sute milione sunt necrestini, si biseric'a crestina abi'u numera preste trei sute si cincideci milioane credintiosi. Se ne rugam u lai Ddieu, fratilor, ca se trimita lumin'a credintiei crestine asupra tuturor, cari zac in intunerecu si in umbr'a mortii, se-ii indrepte ca cuventulu adeverului, ca se fia toti unu stau si unu pastoriu!

Imperati'a lui Ddieu, pentru care ne rugam u in cerearea a doua este imparati'a darului si a dragostei lui Ddieu in inimile celoru drepti. „Imperati'a lui Ddieu este imperati'a darului, care consta in dreptate, in pace si in bucuria ce dă Santulu Duchu.“ (Romani 14, 17) In imperati'a acésta ne affam u tot-deuna, daca in inimile nóstre locuesce Duchulu Santu si nu domnesc in noi peccatulu. Cerenda ca ea se vie, noi cerem u ca se nu ne lase Ddieu a cadé in peccatu de mórte, si daca am si cadiutu, se ne aduca érasi la calea pocaintiei; mai de parte cerem u ca toti ómenii se vietiuésca in dreptate si se aiba pace intre densii. Acést'a este imperati'a lui Ddieu, in launtrulu nostru! Cautati dar fratilor, se practicati in fapta cerea acést'a servindu insive cu zelul

lui Ddieu, cât și mai alesu indemnandu pre' toti ómenii la virtute și la blandetia.

In fine, sub imperati'a lui Ddieu, intielegemu imperati'a ceriurilor, la care va invitatá Christosu în ciú'a judecatii de pre urma pre alesii sei cu evintele: „Veniti binecuvantatii parintelui meu, mosteniti imperati'a, care e-te gatita voina dela intemeierea lamei” (Mat. 25. 34.) Acésta este imperati'a pacei: acolo „mórtea nu va fi mai multu nici plangere, nici strigare, nici durere nu va fi mai multu, căci cele d'antaiu au trecutu.” (Apocalipsu 21. 4). Ea este imperati'a fericirei nesfersite, dupre evintele următoare a-le apostolului: „Ochiul n'a vediut, urechi'a n'a auditu, si l'a inim'a omalai nu s'a suiu care a graita Ddieu celoru celu iubescu pre densulu”. (I. Cor. 2. 9.) Acésta imperatia glorioasa este scopul nostru finala, toti suntemu chiamati acolo; de aceea se cade, ca se inaltiamu manile si inim'a nostra catra Ddieu si se ne rugam: „Vina imparati'a Ta!”

4. Insa ca se fia ascultata cererea nostra la Ddieu, este neineunjuratu de lipsa, ca noi se implinim voi'a lui, căci dice Mantuitorulu Christosu: „Nu totu cela ca-mi dice mie: Dómne, Dómne, va intrá intru imperati'a ceriurilor, ei cel'a ce face voi'a Tatalui meu, care este in ceriuri. (Mat. 7. 21.) Pentru aceea se dice in cererea a treia: „Fia voi'a ta precum in ceriu si pre pamentu.” Legile, care constituie pe omulu moralu, sén consciintia, ca si legile positive, date de Ddieu, sunt espresiunea vointiei lui. Acésta vointia in regula este urmata pururea in ceriu, de cete de angeriloru si a-le santiloru. Nu totu asemenea si pre pamentu! De candu cu caderea omului d'antaiu in peccata, mintea omului s'a intunecatu si inim'a lui este aplicata mai multu spre reu decatul spre bine. De aceea ne rugam lui Ddieu, ca noi si toti ómenii sa' implinésea voi'a lui, precum o implinescu deapărarea angerii in ceriuri, cu credintia si in dragoste, in scopulu ca se preamarimu santu numele lui. Er prin voint'a lui Ddieu intielegemu totu ce cere elu ca se luieram pentru mantuirea nostra. Aci se tiene implinirea porunciloru dhammadiesci si bisericesci, precum si detorintiele, care le avem in vieti'a sociala, pentru că si implinirea acestora contribue la mantuirea nostra.

Prin cererea: „Fia voi'a ta” declaramu totodata, că noi ne supunem cu deseverire vointiei lui Ddieu. Este datoria nostra cea mai santa, ca se ne supunem vointiei lui Ddieu, căci elu e stapanulu nostru si noi eu totu ce avem ai lui suntemu. Daca n'am urmá vointiei lui, prin acésta ne-am pus in o stare de revolta contra lui Ddieu, aratandu că nu voim a-lu recunósee mai multu de stapanulu nostru. Insa noi ne putem supune cu cea mai deplina incredere vointiei sale; elu e parintele nostru si totudeuna voiescu binele ómenilor. Mantuitorulu nostru dice: „Daca voi rei fiindu, scifi se dati dari bune filoru vestri, cu cătu mai vertosu Tatalu vostru celu din ceriuri, va dà cele bune celoru ce cera dela densulu.” (Mat. 7. 11.) Pentru aceea jui Ddume voi'a ta precum in ceriu si pre pamentu!

Pana aci vi-am esplicatu partea prima din rugatiunea „Tatalu nostru.” Celea d'antaiu trei cereri, precum ati auditu, sunt pe atátu de maretie in privintia cuprinsului, cătu de frumósa e si ordinea, in care urmáza ele una dupa alta. In cea d'antaiu ceremu, ca se se santiasca numele lui Ddieu, pentru a detorintia nostra este, mai pre susu de cătu se cunoscem si pre Ddieu, scelu oloramu si se-lu iubim. După aceea

ceremu, ca se vie imperati'a lui Ddieu intre noi, căci, daca Ddieu stípanesce in noi, atunci ca pre bunul celu mai mare, negresitu ilu vom si iubi si preamar. In fine ceremu, ca se fie voi'a lui Ddieu, adevaratul intre legea lui si faptele nostre se domnésca armónia, se nu avem alta regula, dupa care se urmam. decatul voint'a lui Ddieu.

Acuma v'iu trece cu esplicarea mea la cele patru cereri din urma.

(Va urmá.)

Tienut'a Serbiloru facia de Romani in caus'a despartirei ierarchice.

(Continuare.)

Iéta si circularile referitóre la aceste scene triste causate prin serbi, numai pentru că romani au staruit la emanciparea bisericei si despartirea ierarhica:

Pré bine incuriintiate Protopresviteru nòue iubite!

De vreme ce fostulu protopresviteru alu Lipovei Dimitrie Petroviciu, sub nume mincinosu Stoichescu in stare suspendata fiind a indresnitu dela rebelantii unguresci a primi ocaruiurea bisericei in pazit'a de Dunnedieu eparchia nostra, si cu mare reyna indemná mergendu intru cătu deprinderile vindietorilor Maiestatii Sale cesaro-craesci, a orandui stramutarea preotiloru, si a isdá dispensatii, precum si alte orandui diecesane nelegiuitu a face, fiindu noi legiuitu Episcopu diecesalnicu; dreptu acésta veti bine voi eviintieni'a vóstra prin vestirea circularului acestui'a de pe amvonu a face norodului cunoasuta, cumea cătu oranduelile sus amintitului suspendat protopresviteru ca nelegiuite se privescu.

Facandu-ve cunoasuta binecuvinteniei vóstre ve poruncim ca se trimiteți ce mai curendu insemnarea dispensatiiloru prin tr'ensalu date spre impartirea binecuvantarei Archipastoresci, si se oranduiti inscrierea cercularialui acestui'a in protocolulu eviinciosu.

Binecuvinteniei vóstre

In Temisióra 13 augustu 1849.

Panteleimon Jivcoviciu
Episcopa.

Nr. 90, 113, 114.

Pré cinstite duile Protopresviteru!

De vreme ce preotulu Georgiu Peteu, depusulu parochu a Sagului in urmarea fara de legilor sale celor mari politicesci pe langa depunerea din preotie si despouerea de parochia. Da inca si pe arrestu cetătienesc de patru ani in fere. Era preotii Dimitrie Petroviciu mincinosulu Stoichescu, depusulu protopresviteru a Lipevei, si Stefanu Iliev, depusulu parochu a Fabreicului, carii dupa 2/14 aprilie 1849 primira si implinira poruncile conventului celui rebelu si necredintiosu din Debretinu, si se sirguau forte tare a ridicá reșcoala impotriva óstei imperatesci Austriacesi si Rusesei, tiindu aieve cuventari, era Dimitrie Petroviciu mincinosu Stoichescu că Diecesalnicu locuitorul, de locu au indemnatusi si au cumpatitul preotiea supusa catra necredintia, sunt din partea maritului cesaro-craescu judetiu ostasiescu a Voivosinei Serbiei si a Temisialui din Banatu pentru fara de legile loru cele mari, a necredintiei catra pré sancta cesaro-craescu Maiestatea Sa dovedita, pe langa

despoerea de totu binele loru miscatoriu si nemisca toriu, pe aresta cetatieneșeu de 12 ani in fere osen diti; era fetiele preotiesci cu asemenea pedepsa prin judecata mireneșca injugate trebue dupa prescrierea canonelor 25 a santiloru apostoli si 51 a santului *Vasiliie*, precum si a capului 8 alu sintagmei lui *Mateiu Băstariu*, si iacheetar'a 12 a novelei lui *Iustinianu* 83, prin cuiuincioasa stapanire duhovnicësa si despre darula si de coversirile preotiei; dreptu acëst'a preotii *Georgie Petcu, Stefanu Iliev si Dimitrie Petroviciu* minceinosu *Stoichescu* cu puterea Escoletiei Sale dlui *Panteleimon Jivocicicu*, pravoslavniciu Episcopu diecesanu a Timisiorei, Consistoriomului acestui a pentru asemenea intemplare ingadita de darulu preotiescu si de parochiile sale in veci se despoe, si cei doi din urma si din numerulu inpreuna sieditorilor consistorialnici se depune.

Fiiindu dara degradati'a pomenitiloru *Georgie Petcu* in a 4 fauru a. c. era alui *Dimitrie Petroviciu* minceinosu *Stoichescu* si alui *Stefanu Iliev* in a 11 fauru a. c. pre langa inainte vestire susu atinsei sententii consistoriale tuturoru degradatiloru facuta, si despere de barba, si de vesmintele preotiesci, precum si pre langa predarea densiloru, ea a oméniloru mireni stapanirei militaresci, spre tienerea pedepsei, cu care sunt injugati prin comissia consistoriala implinita; nu amanareti pré cinstia vóstra prin slobodirea circulariului acestui'a, si publicarea densului dupa amvoau in tóte bisericele districtului vostra a inceintiá, precum binecuvintiat'a preotime, asia si pravoslavniciu poporu despre depunerea din preotia a celor cu necredintia catra preasancta C. Craescu Maiestatea Sa adeca: alui *Petru Petcu, Dimitrie Petroviciu* minceinosu *Stoichescu*, si alui *Stefanu Iliev* si a mijloci inscrierea circulariului acestui'a in protocolulu cuiuinciosu.

Din sessia consistoriala a Temisiorei in 4 si 9 februarie 1850, tienuta

in numele Escoletiei Sale Episcopului
consist. eparch. alu Timisiorei.

Binecuvintiate protopresitere noue iubite!

Fiiindu din cuprinsulu pré cunoscerei a marfului cesaro-craescu judetiu ostasiescu a Voivodimei Serbiei si a Banatului timisioranu din a 27 iunie a. c. purcese apriatu; cumea suspendiruitulu preotu *Stefanu Chirilovicu* altmintrele *Chirilescu*, administratorulu parochiei *Muranului*, pentru fara de legile sale cele pré mari politicesci, nu numai nu se pote curati, ci si de diregatori'a sa are a fi despoiatu, acelasi preotu astadi prin publicarea sententiei consistoriale din 10 septembre a. c. purcese, de darulu preotiescu si de parochia in veci s'au lipsitu, si ca degredaruita a fi socotitu; nu amanareti dara binecuvintien'a vóstra prin slobozirea circulariului acestui'a a inceintiá degradati'a disului *Stefanu Chirilovicu* binecuvintiatei preotimi parochiale vóua incrediuta cu acea indireptare, că circulariulu acest'a dupa vestirea densului de pe amvoau se-lu introduceti in protocolulu cuiuintiosu.

Intru altele cu binecuvantare Archipastorësca suntem din sessia consistoriala, Timisiora in 21 septembre 1850

p é binevoitoriu
Panteleimon Jivocicicu m. p.
Episcopu.

Astfelui dicu! se fini acësta tragedia trista pentru preotimea si poporul romanu din Banatu, comisa din nerusinarea serbiloru, a Episcopului Panteleimon si a consistoriului seu celui varvaru, nu

pe truca döra romanii l'-au facutu vre-o nedreptate, seu au comisu vrennu pecatu politicu in contra maiestatii sale si a tronului, ei sub pretestulu acest'a simplu numai din caus'a aceea că au pretinsu ala seu, despartirea ierarchiea. *Eutimie Murgu si Stefanu Chirilesco* fusera detinuti in temnitile patriei si dupa unu restimpu de doi ani cu ocazie unei atentatului asupra vietiei Majestatiei Sale imperatalui, fusera agratiati; era *Georgie Petcu, Stefanu Iliev si Dimitrie Petroviciu* Stoichescu fusera deportati la *Olmütz*, si de aici *Georgie Petcu* la *Kufstein* in *Tirolu*, er cesti doi la *Iosefstadt* in Bohemia, unde *Stefanu Iliev* si murì. Dupa o robia de patru ani cu ocazie unei nascerei principesei Sofia, la anul 1855, *Petcu* mai terminandu-si robia fusera agratiati cu totulu, si prin urmatorulu lui *Panteleimon Jivocicicu* Episcopulu *Samuilu Masierescu*, unu omu de o natura mai domola, cultu si de omenia, cunoscenduli-se nevinovatia, dupa ce s'au santitu de nou fusera repusi in oficiulu mai din nainte si anume: *Georgie Petcu* in *Bazosinu*, *Stefanu Chirilesco* in *Celza* si *Demetru Petroviciu Stoichescu* in *Belintin*, si de aici promovatu la protopopiatula *Fagetului*. Ba acestu Episcopu umanu, care a arestatu mai putina resistintia, de cat toti antecesorii sei fatia de racastigarea metropoliei romane si independintiei ierarchice, a aplicatu si in centru, in *Temisiora* protopopu de originea nostra, pre actualulu protopopu *Meletiu Dreghiciu*, si nu santiá mai multu pre preotii de nationalitatea romana, in capela din podulu resedintiei sale si in limba serbeasca; ei in biserică cathedrala in limba romanësca, cum m'au santitu si premine, pentru care Dumnedieu sei érte pacatele si tie rin'a sei fie usiora.

Episcopulu *Panteleimonu Jivocicicu* plenipotentiu ierarchiei serbe in góale romaniloru, isi estinse persecutiunile sale nu numai asupra aceloru romani, care au participat la adunarea din Lugosiu si suspitiona de tradare inalta; ci si asupra aceloru romani pacinici si linisiti, cari engeta a-i sta in cale, si se temea, ca nu cunava cu timpu prin invetiaturile sale se devina periculosi pentru ierarchia serba, si apa atori acelei romane, precum in contra lui *Genadiu Popescu* profesor de teologia in Aradu si Archimandritu, care debui se iasa din patrie, si a abdicate de dreptulu cetatieneșeu austriacu, si a petrece ca profesor si directoru la scóolele romane din *Bucuresci* pana la mórté, care se intempla acum sunt doi trei ani, apoi asupra lui *Tarichie Popescu* unu altu profesor de teologie la Aradu si administratorulu eparchiei Aradului dupa mórtea lui *Gerasimu Ratiu*, pe care lu luá din mijloculu si sinulu romaniloru, ca se nu pote face nimicu pentru densii, nici se-si aduca aminte de ei, si-lu dusera in pustiuitetile *Gergetegului* in mijloculu serbiloru de Archimandritu, unde repausa ca unu romanu zelosu, dara fara a fire pututu face ceva pentru ai sei, si in locula lui se aplică la Aradu de Episcopu *Procopiu Iacocicicu* romanu de nascere, dara dupa serbi mai multa serbu de cât romanu, ca unulu ce era crescutu intre ei, inse venindu Episcopulu *Procopie* la dieces'a sa, areta cu fapt'a, ca elu e cu trupu si sufletu romanu, fiindu primulu dupa *Siguna*, care au conlucratu mai multu la despartirea ierarchiea, pentru care au meritatu a fire alesu de ala doilea metropolita a romaniloru, ba fiindu unu omu de caracteru firmu cu convoirea romaniloru fuse alesu de serbi si de patriarchu *Carlovetiului*, pe care lu-guverneza si astadi pre care Ddieu se-lu tienă la multi ani fericitu.

(Va urmă.)

D i v e r s e .

* **La 30 Augustu**, aniversarea luarii Griviti și serie „Monit. Rom.” s-a serbatu in tóta tiéra cu solemnitate, unu parastasu pentru sufletele morților cadiuti in lupta pentru independentia. In capitala, dupa parastasu, a fostu si unu Te Deum pentru acésta biruinția; serviciulu s'a celebrat u Eminenția S'a primatului Romaniei. La serbare a asistat intregul consiliu de ministri, Corpurile legiuitoré si tóte autoritatile civile si militare. Dupa terminarea Te Deumului trupele, reprezentate prin de-tasiamentele din tóte legiunile gardei civile si din tóte corpurile garnisonei, au defilat u inaintea domnului presedinte alu consiliului. Cu ocaziunea trecerei in revista a gardei nationale, D. ministru de resbulu s'a adresatu cu urmatorele cuvinte: „Se traiesca A. S. R. Carolu I Domnului Romanilor, Capitanulu Nostru” si la care au respunsu urările unanime ale asistentilor. La receptiunea trupelor de linia s'a urat u vecinică memoria a luptatorilor pentru independentia.

* **Operatiune teribila.** Este aprópe o luna si jumetate, de candu la Paris, unu teneru de 22 de ani beu acidu sulfuricu dintr'o sticla, credindu că este apa. In urm'a acestui accidentu, nenorocitulu fu dusu la spitalulu Saint-Louis, in prad'a unoru suferintie ingrozitoare provocate de arsurile interne ale acidului. Chirurgulu de serviciu constatandu că o parte a stomacului gravu atacata era atinsa de gangrena, incercă „in extremis” o operatiune teribila. Cu o taiatura singura de bisturiu deschise abdomenul pacientului, puse stomachulu la lumina si apucandu acestu organu lu scosé incetu afara din pantece, apoi delimitandu portiunea gangrenata, o sectionă de o intindere de mai multe centimetru, si scosé tóte punctele atinse de vitriolu; cosu ran'a ce facuse si asediá esact stomachulu la locu. In urm'a acestei operatiuni chirurgiale, ranele se cicatrisara cu totulu si adi bolnavulu mânca si bea casi mai nainte. „Fem. Rom.”

* **Tunelulu Simplon.** Lucrările cele mari se succedu pe fia-care di. Alpii voru fi inca o-data strepuni si tunelulu ce se va construi va fi celu mai mare ce s'a construitu vreodata. Tunelulu Simplon va avea 18,507 metre lungime! Tierile interesate la acésta lucrare sunt Elvetia, Italia si Francia. Galeria Simplon va fi atacata la 677 metre inaltime despre Italia si la 711 metre despre Elvetia, adica numai 35 de metru de asupra nivelului Ronului la Brieg. Tunelulu St. Gothard este strepunsu la 1152 metre desupra marci, cel de la Mont-Cenis la 1333, éra tunelulu Brener la 1366. Cheltuelile necesitate de nou'a constructiune se ridică la 136,500,000 franci. „F. R.”

* **Telefonulu la Paris.** Compania lui Edison a obtinutu autorisarea de a stabili in Paris o retea de linii telefonice. Multiamita unui micu pretiu platit u pe luna, tóta lumea va potè vorbi si corespunde de la unu capetu la celalaltu alu orasului. Pana adi se vindea gadiulu si apa la domiciliu; de aci inainte se va vinde si cuventulu. Telefonulu Edison va deveni poporanu in Europa, cum este deja in Statele-Unite, unde e exploatastu de unu anu de catra poternica compania Western Union Telegraph. Esperientie oficiale au demonstrat superioritatea sa asupra sistemelor celoru alte. Deja companiile drumurilor de feru au hotarit u lu adopta pentru a corespunde la distantie mai esploratarea va incepe in curendu.

„F. R.”

* **Bismark nu poate dormi noptea.** Mr. Kelley, unu insemnatu agentu americanu a facutu dilele acestea o visita principelui Bismark. Cancelarulu Germaniei l'a primitu, rezematu cu spatele de mas'a sa de lucru; antaiu s'a plansu, că acumu nu mai poate lueră atât de multu ca de alte ori, apoi că nu poate adormi nici o data de căt catra diua. Tacerea de dupa mediul noptei, continua elu, e infriesciata; ea trezesc tóte spiritele rele in sufletulu meu si me fac-o jertfa a fantasiilor mele, si pentru a scapă de ele, trebuie se me scolu, se umblu, se citescu séu se seriu. De multe ori imi inchipuescu cu aceste ocazuni desbateri, ce vor avea se le tienă dusmanii mei si imi daju respunsurile mele; asemenea findu-mi ales-ori frica, se nu uitu ideile si cuvintele, la parere forte pline de efectu, ce mi-se deșteptau atunci, me sculam si le punem cu ingrijire pe hartia. Nici odata nu le-am gasit u insa bune de aplicatu, ele erau totdeauna pre subtile, pentru a pute face trebuința de ele intre omeni practici, ér harti si cernel'a, cari se afla totdeauna la capatajulu patului meu, erau resipite fara folosu. Ca și ajunge la urechile mele, antaiulu sgomotu alu dilei, incepă se dormu si adormu pana la 11, 12, ba une ori si pana la 1 ora. Cand sunt la mosai mea, la tiéra nu asi dormi de locu, daca la 300 pasi de locuinta mea, nu s'ar misca catra diua, pe drumulu de feru, căt unu luigă trenu de marfa, cu căte trei masini. Linistitu prin acestu sgomot, adorma. De ce nu o fi putend dormi Bismark nopté? Iata o problema.

* **Unu consulu generalu condamnatu.** La 11 iulie a. c. a aparutu la antreulu „Closerie des Lilas”, cunoscutu localu parisianu de dans, unu june bine imbracatu avendu in mana o umbrela. Functionarulu politienescu, care era de journa, i-a atrasu atentiu nea intr'un modu forte curiosu, că umbrel'a trebuie se fie predată la garderoba. Acele june insa se opune, ceea ce a provocat o certă, si in urma, numitulu a aplicatu o palma agentului politienescu. Intrebatu fiindu de nume si de ocupatie, strainul a scosu o carta de visita pe care a serisu Alberto A. de Guerrico, consul general of Uruguay for London. Afacerea a produs o mare sensatie in cercurile diplomatice; ministrulu de externe facendu investigatiunile sale, a constatatu, că d. de Guerrico intr'adeveru occupa postulu de consulu generalu alu republicei Uruguay la Londra, afandu-se actualmente in congediu la Paris si domiciliat la otelu Continentalu. D. de Guerrico a invocat esterioritat a colegata cu functiunea sa; i-sa obiectat u insa, că acésta nu putea se aiba locu, de căt in acea tiéra unde guvernulua i-a datu esecuatoriu; prin urmare, a fost chiamata inaintea sectiei 8 a tribunalului de politie corectionala. Elu s'a aperat singuru, asigurandu că agentul politienescu l'a tratat ca pe unu câne, punendu man'a pe elu. Doi martori, unu comerciant si unu studentu, depunendu contrariulu, d. Alberto A. de Guerrico a fost condamnat la 4 septemani de inchisore si 100 fl. amenda.

Nr. 838. Es.
135. Se.

E d i c t u .

La rogarea lui Iosifu Popescu din cetatea Timisiorii prin acésta se citédia soci'a lui Natalia nascuta Ioanoviciu din Fabricu, carea cu necredința l'a parasit u nainte de 16 ani, si acăriea ubicatiune

nu se scie, ca pana *intr'unu anu si o di* se-să prezenteze aici, altmintrenea procesulu incaminat in contra ei se va decide si fara ea in intielesulu santelor canone bisericcesci, resolvinduise de aparatoriui oficiosu asesorul scaunulu Petru Anca din Maere.

Din siedintia scaunului protopresvitalu din Timisiöra in 4 iuniu 1879 tienută.

Concurs.

Pentru postulu de capelanu inpreunat cu postulu invetiatoreescu dela class'a a II. din opidulu **Pancota**, piotopresbiteratul Siriei prin acëst'a se escrie concursu cu terminu pana la 7 octobre a. c.

Emolumintele acestor posturi suntu, si anume alu capelaniei, folosirea unei jumetati dela sessiunea parochiei veteranului prootu Vasiliu Boitoru, precum si a unei jumatati din birul si stólele si tóte accidentiile acelei parochii, ér venitele invetiatoresci sunt: cåte 200 fl. pe anu dela comun'a bisericésca, quartiru cu gradina, si 6 orgii de lemn. Dela recurrenti se cere calificatiunea prescrisa pentru parochiele de frunte' pentru a puté urmå dupa timpu că parochu definitivu in numit'a parochia, avendu aciasi recurrenti a se presentá inaintea poporului pentru asi arata desteritatea sa in cantari. Recursele se vor adresá oficiului protopopescu in Vilagosiu.

Pancota 3 septembrie 1879.

Comitetulu parochialu.

In contilegere cu mine **Georgiu Vasilescu** m. p. protop.

Pentru parochia **Hidisielnan** in protopresviteratul Papmezelui conformu decisisului consistorialu din Oradea-mare dd. 9 iuliu nr. 570 B. a. c. se escrie concursu pe langa urmatorele emoluminte:

1. Pamentulu parochialu $\frac{3}{8}$ de sesiune parte aratoriu parte fanatiu. 2. Biru $\frac{1}{2}$ mesura eucuruzu sfermatu dela tóta cas'a, nrulu caselor 110. 3. Stólele indatinate dela tóte functionile. 4. Casa parochiala pentru quartiru cu gradina.

Doritorii de a ocupá acësta parochia suntu avisati a-si trimite recusele conformu stat. org. pana la 29. septembrie la subserisulu protopresviteru, éra in 30. septembrie se va tiené alegerea.

Datu in Hidisielnan la 30 augustu 1879.

Comitetulu parochialu.

In contilegere cu mine: **Eli'a Moga** protopresb. Papmezelui.

Prin decisiunea Ven. Consist. alu Caransebesiului din 24 maiu a. c. Nr. 426 B. sistamisanduse unu postu de capelanu in comun'a **Scaiusiu**, in protop. Lugosiului, cottulu Carasiului; se escrie concursu pana in 23 sept. a. c. st. v. in care di va fi si alegerea.

Emolumintele suntu 10 jugere de pamentu aratoriu, 3 de fanatiu si 19 jugere tufisiu, apoi dela 52 case cate 15 oche eucuruzu in bómbe si stóla usuata.

Recursele se primescu numai dela clericii absoluti, care au a se adresá timbrate si instruite in sensulu statut. org. bis. catra on. sinodul parochialu gr. or. din Scaiusiu si a se tramite dlui Georgiu Pesteann protopopu in Lugosiu.

Comitetulu parochialu.

In contilegere cu d. protop. districtualu.

Pentru ocuparea parochiei vacante din **Ghiroda** cu filialulu **Iberland**, se escrie concursu cu terminulu de alegere **21 Octombrie** 1879 st. v. Venitele parochiali suntu 1. Una sessie de pamentu de 32 jugere si platiu cu casa parochiala si 2 jugere de gradina estravilanu. 2. Dela $113\frac{1}{2}$ patrate sessiune de pamentu cåte 15 oche bucate de totu patrariu. 3. Dela 44 case jeleri de tóta cas'a 40 cr. 4. Dela 26 de case in Iberland éra 40 cr. de casa in locu de biru. 5. Stóla indatinata la noi dela 200 numere de case in Ghiroda si 26 in Iberland.

Recentii sunt poftiti, pana la terminulu susu amintitul, in vre-o dumineca séu serbatore (afara de 14 si 16 septembrie a. c. st. v. fiindu atunci tergu la tiéra in Timisóra si ómenii nu voru fi la biserica) a se presentá in biserica spre a-si areta desteritatea in predica si cantare; éra recursele bine instruite cu documentele recerute la un'a parochia de clas'a II si adresate comitetului parochialu din Ghirodá au a le trimite tractualul Domnu protopresviteru Meletiu Dreghiciu in Timisóra, pana la 19 octombrie 1879 st. v.

Comitetulu parochialu.

In contilegere cu mine **M. Breghiacu** m. p. prot. Timis.

Pe parochia vacanta de clas'a I din **Beregseu**, pe langa emolumintele: un'a sesiune de pamentu de 32 jugere pamentu slabu, birulu si stóla dela 180 de case se escrie concursu pana in **14 Octombrie 1879**, cand se va tiené si alegerea. Recentii sunt avisati recursurile loru provediute cu testimoniu de teologia, testimoniu de cualificatiune, despre absolvarea a 8 clase gimnnsiale a-le trimite pana in 13 octombrie a. c. protopresviterului tractualu Meletiu Dreghiciu in Timisóra, si pana atunci a se presentá in biserica spre documentarea desteritatii sale in cele rituale si cantari.

Comitetulu parochialu.

In contilegere cu mine **Mel. Dreghiciu** m. p. prot. Timis.

Se escrie concursu pentru ocuparea postului de invetiatoriu la scól'a gr.-or. romana confessionala din comun'a **Socolariu**, dices'a Caransebesiului, protopresviteratulu Bisericei-albe, comitatulu Carasiu, care statiune invetiatorésca devenindu vacanta prin reposarea fostului invetiatoriu Nicolau Linti'a, cu terminu pana in **30 septembrie 1879 st. v.**, in care diua va fi si alegerea.

Emolumintele sunt: salariulu fiesu 300 fl. v. a., 10 orgii de lemn din care are amesurat a-se incaldi si scól'a, 2 jugere de livada, trei gradini de legumi si quartiru liberu.

Doritorii de a ocupá acestu postu invetiatoreescu sunt avisati a-si substerne recursurile loru bine instruite prescriseloru statut. organicu bisericcescu celu multu pana in 25 septembrie 1879 st. v. pré on. d. Iosifu Popoviciu protopresbiteru tractualu in Jamu, ca-ci cele mai tardie nu se voru luá in considerare. Si in fine, fiacare recurrentu, carele voesce a ocupá postulu acest'a, are a-se infaciósia in vre-o dumineca séu serbatore in s. biserica spre a-si areta desteritatea in cantari si tipiculu bisericcescu.

Socolariu 26 augustu 1879 st. v.

Comitetulu parochialu.

In contilegere cu protopopulu tractualu **Iosifu Popoviciu**.

Pentru statiunea invetiatoreasca dela scol'a a II confes. piralela din comun'a **Sicul'a** in inspect. Agrisului prin acésta se scrie concursu cu terminu de alegere pe **14 septemb're a. c.** Emolumentele sunt: in bani gata 300 fl. v. a., 11 orgii de lemn, din cari se incaldiesce si scol'a; unu jug. pamant aratoriu, cuartiru cu gradina de legumi si tacse dela immormentari. Recursele adjustate cu testimoniu preparandialu, si cu atestatul despre ocupatiunea de pana aici, se trimite — la adres'a comitetului parochialu — inspec-torului se. per Pankota in Szölös, cei cu clase gimn-siale voru fi preferiti; era pana la alegere se se pre-sinte la biserica ca se-si arate desteritatea in cantare si tipicu.

Sicul'a, 29 aug. 1879.

Comitetul parochialu.

In contilegere cu mine **Demetru Pop'a** inspect. scol.

Pentru ocuparea postului de invetiatoriu la scol'a gr.-or. din **Satu-micu**, in protop. Lugosiului, cottulu Carasiului, se scrie concursu pana in **16 sep-tembre vecchiu a. c.**, in care di va fi si alegerea.

Emolumintele sunt: 200 fl. v. a. salariu anualu, 8 stangeni de lemn, din cari ape a se incaldi si scol'a, 2 jugere pamant aratoriu, 14 fl. v. a. pentru scripturistica, conferintie si curatorulu scolei, cortelu liberu cu gradina de $\frac{1}{4}$ jugeru,

Recurentii au a se adresá catra on. sinodu parochialu gr.-or. din Satu-micu si a-si espedá recursele instruite in sensulu stat. org. la Ry. D. Georgiu Pesteanu protopopu gr.-or. in Lugosiu.

Comitetul parochialu.

In contilegere cu protopopulu tractualu.

Pentru deplinirea statiunii invetatoresci vacante din **Dobrotiu** protopresviteratulu Halmagiului se scrie concursu cu terminulu de alegere **16 Septemb're**. Salariulu anualu 200 fl. v. a., 6 orgii de lemn, cuartiru liberu si gradina.

Recurentii au a trimite recusela loru adjustate conformu prescriseloru statutului organicu, si adresate comitetului parochialu, subscribului protopresviteru, si inspectoru scolaru in Halmagiu.

Comitetul parochialu.

In contilegere cu mine **Ioanu Croza** prot. si inspect. scol.

Pentru postulu de capeljanu pre langa neputiniosulu parochu Nicolae Vladu din **Servesti** se publica concursu **cu terminu de o luna**.

Emolumintele impreunate cu acestu postu suntu $\frac{1}{3}$ parte din venitulu stolaru si biru si $\frac{1}{3}$ parte din sessia pamantului parochialu.

Doritorii de a ocupá acestu postu au se sub-stérna suplicele pana la finea lui septemb're c. v. instruite cu atestatele prescrise de statutulu organicu, si de normativele consistoriale, la pré on. d. protopresbiteru alu Caransebesiului.

Servesti din siedintia comitetului parochialu tienuta in 24 augustu 1879.

In contilegere cu protopresbiterulu tractualu.

Pentru ocuparea postului de invetiatoriu la scol'a rom. gr. or. confesionala clasa II. de nou ini-tiata din comun'a **Mercina**, protopresbiteratulu Oravitiei, cottulu Carasiului se scrie de nou concursa pana in **14 septemb're a. c.** in care di se va tiené si alegerea. Emolumintele sunt: 300 fl. v. a. in bani, $2\frac{1}{2}$ jugere de pamant aratoriu, cuartiru liberu, 4 orgii de lemn, din care are a se incaldi si scola, 10 fl. pentru scripturistica si 10 fl. pentru conferentie. Doritorii de a ocupá acestu postu suntu avisati a-si trimite recusele loru instruite in sensulu statutului organicu, si adresate comitetului parochialu d. protopresbiteru Iacobu Popoviciu in Oravita, pe langa aceea a-se presentá intr'o duminica seu serbatore si in santa biserică pentru de ase credintia poporului despre desteritatea densiloru in cantarile bisericesci.

Mercina 25 augustu 1879.

Comitetul parochialu.

In contilegere cu D. protop. districtualu.

Pentru intregirea parochiei vacante de clasa III din Comun'a **Valea-mare** — **Poganiciu** — protopr. Jebelului in cottulu Carasiului, se scrie concursu cu terminu pana la **ultima septemb're st. v.**

Emolumintele sunt: una sesiune parochiala de 30 jug. parte de clasa II parte de a III clasa, dela 100 de case biru a 15 oche cuceruzu despoiatu si stola usuata cu prospectu de a se ameliora; dela Ilus. Sa D. Georgiu Ioanoviciu proprietariu mare de Dulleu si Valea-mare 10 meti cuceruzu despoiatu ca dotatiune annuala.

Casa noua ca cuartiru parochialu liberu edificata corespundietore timpului presente, cu dona chilii, camara si cuina, cu gradina de $\frac{1}{2}$ jugeru iugradita de comun'a.

Doritorii de a ocupá acesta parochia, au a-si inaintá recusele loru provediute cu documentele prescrise conform stat. org. adresate comitet. par. ale substerne Pré On. D. Ales. Ioanoviciu protop. in Jebelu pana la terminulu indicat — dela recurenti se poftesce a se infaclosia in vre-o Dumineca seu serbatore in s. biserică pentru a-si areta desteritatea in cantari si tipicu.

Valea-mare — Poganiciu — in 19 augustu 1879.

Comitetul parochialu gr. or.

In contilegere cu protopresbiterulu tractualu.

In urmarea gratiosei ordinatuni a ven. cons. dd. 26. iuliu a. e. nr. 612 bis. se scrie concursu pre parochia gr. or. **Batesci** protop. Fagetului cu terminulu pana la **7 octomb're a. c. st. v.** candu se va tiené si alegerea.

Emolumintele sunt: Una sesiune de 32 jugere estravilanu, birulu dela 100 de case, stola usuata si 1 jugeru gradina intravilanu.

Doritorii de a ocupá acésta parochia suntu avisati recusele lor conform §. 13. stat. org. bis. ale instruita adresandu-le com. parochialu, se le subscérna pré on. d. prot. Atanasiu Ioanoviciu in Fagetu.

Batesci in 1. sept. 1879.

Comitetul parochialu gr. or.

In contilegere cu protopopulu tractualu.